

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. L. firma L.**, so sídlom v P. zastúpenej JUDr. D. S. advokátkou so sídlom v P., proti žalovanému **JUDr. J. M.**, advokátovi v P., za účasti vedľajšieho účastníka K., a.s. , so sídlom v B., o **30 608,51 €** vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 394/2001, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Prešove v konaní sp. zn. 5 Co 158/2010, 17 Co 35/2011, takto

r o z h o d o l :

Sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. J. B., JUDr. G. V. a JUDr. Z. S., **nie sú vylúčené** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5 Co 158/2010, 17 Co35/2011.

O d ô v o d n e n i e

V konaní na Krajskom súde v Prešove vedenom pod sp. zn. 5 Co 158/2010, 17 Co35/2011, po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesením z 25.novembra 2010 sp. zn. 4 Cdo 161/2009, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. júna 2008 sp. zn. 2 Co 29/2008 v napadnutom potvrdzujúcom a zmeňujúcom výroku vo veci samej a uznesenie Krajského súdu v Prešove z 27.januára 2009 sp. zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008 vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z 20. augusta 2008 č.k. 17 C 394/2001-564, zrušené a vec v rozsahu zrušenia vrátená Krajskému súde v Prešove na ďalšie konanie) žalobkyňa podaním zo 17.5.2011 zotrvala na pôvodne vznesenej námietke z 5.9.2008 voči sudkyniam Krajského súdu v Prešove (§ 14 a nasl. O.s.p.), JUDr. A. K., JUDr. J. B., JUDr. G. V. a JUDr. Z. S.. V námietke zaujatosti žalobkyňa uviedla, že JUDr. A. K. je manželkou exekútora MVDr. P. K., ktorý vykonával exekúciu na jej majetok a z titulu vymoženia tejto pohľadávky si uplatňuje náhradu škody voči žalovanému, ktorý jej ako advokát neposkytol náležitú právnu pomoc. Zároveň uviedla, že má podozrenie o priateľskom vzťahu členky senátu 5Co, 17 Co JUDr. G. V. k právnenému zástupcovi žalovaného, JUDr. A. N., preto rozširuje námietku zaujatosti voči celému zákonnému senátu.

Spis bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému Krajskému súdu v Prešove (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Sudkyne senátu 5 Co, 17 Co Krajského súdu v Prešove, ktoré majú vec podľa rozvrhu práce na rok 2011 prejednávať a rozhodnúť, zložený z JUDr. J. B., JUDr. G. V. a JUDr. Z. S. sa vyjadrili zhodne tak, že nemajú vzťah k prejednáwanej veci, k účastníkom konania, či ich zástupcom a ani sa necítia byť zaujaté. Rozhodovacia činnosť sudkyne JUDr. A. K. nie je v tejto veci daná, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o námietke vznesenej voči nej nerozhodoval, nakoľko ju považoval za bezpredmetnú.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (§ 14 ods. 2 O.s.p.).

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to buď k veci (v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania či ich zástupcom (ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom – pozitívnom alebo negatívnom – pomere k nim).

V rámci rozhodovania o vylúčení sudcu z prejednávania a rozhodovania veci treba zohľadniť výlučne objektívne hľadisko. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti účastníka o vzťahu sudcu k prejednáwanej veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k vzneseným pochybnostiam zo strany účastníka. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že tvrdený vzťah sudcu existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998). I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednaní a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno však prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných (existujúcich a nie len domnelých) dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z námietky zaujatosti vyplýva, že žalobkyňa neobjektívnosť sudcov Krajského súdu v Prešove: a/ len predpokladá, b/ vyvodzuje z ničím nepodloženého tvrdenia, že členka senátu je v priateľskom vzťahu s právnym zástupcom žalovaného.

Ako už bolo uvedené, dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie len samotné domnienky, dohady alebo pocity účastníkov, že sudcovia budú voči nej zaujatí, lebo žalobkyňa má podozrenie o priateľskom vzťahu právneho zástupcu žalovaného s členkou senátu a že vec nebude prejednaná z tohto dôvodu objektívne. Ani jedna z členiek prejednávajúceho senátu neuviedla, že by právneho zástupcu žalovaného poznala. Bez toho, aby mali tieto predpoklady účastníčky konania reálny podklad vo vzťahu sudcu k prejednáwanej veci treba vyvodiť, že ide len o subjektívny dohad žalobkyne o neobjektívnosti sudcu, ktorý nevedela skutkovo konkretizovať a ktorý si vytvorila na základe nepreukázaných skutočností.

Nakoľko obsah spisu nepreukazuje žiadny zo vzťahov, ktoré § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne významné, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v tomto prípade nie sú dané zákonné dôvody, ktoré by vyššie uvedené sudkyne Krajského súdu v Prešove vylučovali z prejednávania a rozhodovania vo veci, ktorá je na ňom vedená pod sp. zn. 5 Co 158/2010, 17 Co 35/2011. Vzhľadom na to vznesenej námietke zaujatosti nevyhoveli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. júna 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta